

INHOUD

Tabel

I. Proefopzet

Proef- en proefveldgegevens 1

De rassen en hun inzenders 2

II. Waarnemingen

Toelichting bij de tabellen

Samenvatting van de beoordelingen in
cijfers door de commissie 3

Overzicht produktiegegevens 4

Verdeling van de cijfers die werden
gegeven als beoordeling op voosheid 5

Samenvatting van de gemaakte opmerkingen
bij de beoordelingen 6

Overzicht houdbaarheidsgegevens 7

Overzicht fusariumtoets 8

I. PROEFOPZET

Vanuit de in 1992 gehouden eerste beoordeling zijn zes radijsselecties c.q. rassen toegelaten tot het voortgezet onderzoek in 1993.

Content en Tarzan werden als vergelijkingsrassen aan de serie toegevoegd.

De proeven lagen in 4-voud op de bedrijven van:

- Dhr. C. v. Dorsser te Oostvoorne
- Dhr. M. v. d. Stok te 's-Gravenzande
- Dhr. T. Janssen en Zn. te Schaijk
- Dhr. P. de Jong te Monster

Tabel 1. Proef- en proefveldgegevens.

	Dorsser	Stok	Janssen	Jong
Zaaidichtheid	203	200	250	222
Zaaidatum	18-01	03-02	25-02	05-03
Beoordelingsdata	15-03	22-03	09-04	14-04
Aantal beoordelaars	6	6	10	7
Eigen ras	Tarzan	Content	Content	Saxa Rafine
Zaadfractie	LVA	2.75 - 3.00		
	LVB	2.40 - 2.60		
	LVC	2.50 - 2.75		
	LVD	2.75 - 3.25		
	LVE	2.50 - 2.75		
	LVF	2.50 - 2.75		
	LVK	2.75 - 3.00		
	LVL	2.75 - 3.00		

Tabel 2. De rassen en hun inzenders

Code	Ras	Herkomst
LVA	inmiddels teruggetrokken	
LVB	Pantella	Nickerson-Zwaan
LVC	Speedar	Pannevis
LVD	Sprintar	Pannevis
LVE	Amored/RS 90.036	Royal Sluis
LVF	Balored/RS 90.129	Royal Sluis
Standaardrassen:		
LVK	Content	Enza
LVL	Tarzan	Enza

II. WAARNEMINGEN

De waarnemingen zijn gedaan door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de N.A.K.G., de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst, het C.B.T. en de medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek.

In het oogstbare stadium werden er cijfers gegeven voor:

- knolvorm
- kleur knol
- looflengte
- geel lobblad
- kleur loof
- vroegheid
- uniformiteit knollen
- hoeveelheid afval
- gebruikswaarde van de bos
- gebruikswaarde van het zakje

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen.

Op de beoordelingsdata werd de mate van voosheid bepaald door medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek.

De produktie van ongeveer 0.5 m² per veldje werd bepaald.

Verder zijn houdbaarheids proeven uitgevoerd en een fusariumtoets aan jonge plantjes (\pm 10 dagen oud).

Alle resultaten worden weergegeven in de volgende tabellen.

Toelichting bij de tabellen

Cijfers:

knolvorm	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
knolkleur	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
looflengte	4 = te kort	7 = goed	9 = te lang
hoeveel geel lobblad	4 = zeer veel	7 = goed	9 = geen
kleur loof	4 = te licht	7 = goed	9 = te donker
vroegheid	4 = laat	7 = goed	9 = zeer vroeg
uniformiteit knollen	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
hoeveelheid afval	4 = zeer veel	7 = goed	9 = zeer weinig
gebruikswaarde bos	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
gebruikswaarde zakje	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed

Dor = v. Dorsser

Sto = v.d. Stok

Jan = Janssen

Jon = de Jong

Z = eigen ras tuinder

Gem = Gemiddelde van de proefplaatsen

g.v.g. = gemiddeldvruchtgewicht

uniformiteitsindex: hoe hoger het cijfer hoe minder uniform

Tabel 3. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie

Vorm	Kleur			Looflengte			Lobblad			Kleur loof														
	Dor	Sto	gem	Dor	Sto	gem	Dor	Sto	gem	Dor	Sto	gem												
LVA 6.5	6.0	6.3	6.1	6.2	6.7	6.3	6.8	6.0	6.5	7.5	7.5	8.0	7.9	7.7	6.0	5.2	4.5	5.1	5.2	7.0	6.8	6.8	6.6	6.8
LVB 7.1	7.0	7.3	7.1	7.1	7.1	6.5	7.4	6.8	7.0	6.1	6.5	7.2	6.4	6.6	7.9	8.2	6.8	7.4	7.6	7.9	7.8	7.4	7.6	7.7
LVC 6.5	6.2	6.3	5.8	6.2	6.8	6.0	6.7	6.0	6.5	7.1	7.2	7.3	6.8	7.1	6.4	6.0	5.2	6.3	6.0	7.1	6.8	7.0	6.9	7.0
LVD 6.5	6.3	6.4	6.2	6.4	7.1	6.4	6.8	6.8	6.8	7.0	7.1	7.0	6.8	7.0	6.5	6.3	5.8	6.3	6.2	7.3	7.1	7.4	7.2	7.3
LVE 7.1	6.4	6.3	6.9	6.7	7.3	6.9	7.0	6.9	7.0	7.0	7.7	8.1	7.4	7.6	7.8	8.0	6.3	7.0	7.2	7.6	7.8	7.2	7.4	7.5
LVF 6.4	5.8	6.0	6.1	6.1	7.0	6.8	6.8	6.7	6.8	7.2	8.0	8.4	7.5	7.8	7.7	7.7	5.9	7.0	7.1	7.9	7.8	7.2	7.5	7.6
LVK 6.1	5.4	6.4	5.9	6.0	6.8	5.9	7.0	6.2	6.5	7.4	7.4	7.6	7.1	7.4	6.3	5.9	5.3	6.1	5.9	6.9	6.7	6.7	6.8	6.8
LVL 6.2	5.6	5.8	5.8	5.9	6.9	6.1	6.6	6.0	6.4	7.5	7.7	7.8	7.2	7.6	6.0	4.6	4.5	5.3	5.1	6.7	6.0	6.4	6.4	6.4
Z	5.8	5.8	6.2	6.1	7.0	6.2	6.7	6.3	6.3	7.8	7.3	7.5	6.2	6.2	5.6	6.2	5.1	7.2	7.2	6.6	6.6	6.6	6.6	7.1
													Afval			Gebrw. bos			Gebrw. zak					
													Dor	Sto	gem	Dor	Sto	gem	Dor	Sto	gem	Dor	Sto	gem
LVA 6.1	6.4	7.0	6.8	6.6	6.5	5.8	6.3	6.0	6.2	5.9	7.5	6.6	6.1	6.5	5.4	4.7	4.9	4.9	5.0	5.4	5.6	6.1	5.8	5.7
LVB 6.0	6.8	7.1	6.4	6.6	7.4	7.8	7.0	7.2	7.2	7.4	8.1	6.7	7.7	7.5	6.9	7.0	6.9	7.0	7.0	6.3	7.0	7.0	6.7	6.8
LVC 7.0	6.5	7.4	7.1	7.0	6.5	6.1	6.4	6.5	6.4	5.7	7.0	6.8	7.9	6.9	5.9	5.1	5.6	5.9	5.6	6.0	5.5	6.5	6.2	6.1
LVD 7.1	7.1	7.5	7.4	7.3	6.9	6.3	6.6	6.6	6.6	7.0	8.3	7.1	7.8	7.6	6.5	5.5	6.2	6.3	6.1	6.7	6.3	6.8	7.0	6.7
LVE 6.1	6.6	6.8	6.9	6.6	7.2	6.5	6.7	6.8	6.8	6.2	7.2	5.8	7.3	6.6	6.5	6.7	5.8	6.7	6.4	6.2	6.3	6.3	7.0	6.5
LVF 5.8	6.8	6.8	7.0	6.6	6.8	6.5	6.8	6.8	6.7	6.1	6.9	6.1	6.9	6.5	5.9	6.3	5.7	6.3	6.1	5.5	6.0	6.2	6.6	6.1
LVK 6.7	6.5	6.7	6.6	6.6	6.0	5.8	6.5	6.1	6.1	6.5	7.3	7.2	7.1	7.0	5.6	5.0	5.5	5.6	5.4	5.9	5.3	6.3	6.0	5.9
LVL 7.2	7.1	7.5	7.0	7.2	6.5	6.1	6.2	5.8	6.2	7.4	7.8	7.1	7.5	7.5	6.1	4.3	4.9	5.1	5.1	6.7	5.2	6.3	5.9	6.0
Z	7.5	6.7	6.4	6.4	6.1	6.0	6.1	5.8	5.8	7.3	7.8	6.9	7.0	7.0	5.6	5.3	5.3	5.8	5.8	6.3	5.8	5.9	5.9	5.9

Tabel 4. Overzicht produktiegegevens

	% gekiemd			% bosbaar			% klasse 17-20 mm			% klasse 20-25 mm											
	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem									
LVA	96.9	97.9	93.4	97.3	96.4	96.4	82.3	91.9	84.9	92.0	87.8	12.6	9.5	5.2	4.3	7.9	46.9	47.5	30.6	28.8	41.0
LVB	95.9	96.6	95.7	94.7	95.7	95.7	87.4	91.0	86.8	91.0	89.1	12.1	4.5	3.2	3.7	5.9	61.9	55.6	26.1	27.8	42.9
LVC	93.6	96.9	94.3	90.7	93.9	93.9	84.1	90.1	86.6	86.4	86.8	8.7	6.4	3.8	1.9	5.2	55.4	56.2	22.3	25.8	39.9
LVD	90.9	96.5	90.3	88.6	91.6	91.6	83.1	90.5	86.6	85.2	86.4	3.4	4.9	1.0	1.4	2.7	47.4	45.1	15.4	14.1	30.5
LVE	92.2	94.8	92.4	90.1	92.4	92.4	80.2	85.0	84.1	84.5	83.4	10.8	9.8	3.9	2.7	6.8	60.5	64.1	26.9	23.5	43.8
LVF	94.3	94.1	94.2	88.9	92.9	92.9	79.9	84.3	83.8	83.4	82.9	18.2	10.6	6.4	2.4	9.4	60.6	61.0	40.8	31.5	48.5
LVK	92.2	97.3	92.5	89.6	92.9	92.9	81.9	89.6	83.6	83.0	84.5	8.3	12.6	4.6	2.3	6.9	45.9	57.9	29.5	23.0	39.1
LVL	99.6	99.3	96.9	92.2	97.0	97.0	91.5	93.9	91.0	90.7	91.8	6.7	5.4	4.4	1.5	4.5	45.0	42.6	18.8	19.4	31.4
Z	95.7	96.3	97.7	92.6			89.5	88.8	89.0	87.4		5.3	6.0	5.3	5.2		46.3	54.3	37.2	25.6	

	% klasse 25-29 mm			% klasse > 29 mm			% niet bosbaar			% nieten											
	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem									
LVA	21.6	24.9	36.5	36.5	29.9	29.9	1.2	0.0	12.6	22.4	9.1	14.7	6.0	8.5	5.3	8.6	10.3	5.9	6.9	4.3	6.8
LVB	13.4	30.7	47.3	53.9	36.4	36.4	0.0	0.1	10.2	5.5	4.0	8.5	5.6	8.9	3.7	6.7	7.5	5.6	8.6	3.3	6.3
LVC	19.1	27.5	44.9	49.3	35.2	35.2	0.9	0.0	15.6	9.3	6.5	9.5	6.8	7.7	4.3	7.1	7.0	6.1	6.3	2.9	5.6
LVD	30.5	40.4	44.5	48.0	40.8	40.8	1.7	0.1	25.7	21.8	12.3	7.8	6.0	3.7	3.4	5.2	4.3	5.5	3.3	3.2	4.1
LVE	8.9	11.1	43.8	51.8	28.9	28.9	0.0	0.0	9.5	6.4	4.0	12.1	9.8	8.3	5.6	8.9	10.2	9.6	8.0	5.2	8.3
LVF	1.1	12.6	34.5	44.7	23.2	23.2	0.0	0.0	2.1	4.8	1.7	14.4	9.9	10.4	5.4	10.0	14.4	9.6	10.3	5.2	9.9
LVK	26.4	19.1	37.6	45.7	32.2	32.2	1.4	0.0	11.9	12.0	6.3	10.3	7.6	8.9	6.6	8.4	6.4	7.6	7.6	5.2	6.7
LVL	37.3	45.1	43.9	45.5	43.0	43.0	2.6	0.8	23.9	24.3	12.9	8.1	5.4	5.9	1.6	5.2	4.9	5.4	5.8	1.6	4.4
Z	34.5	28.5	38.9	45.5			3.4	0.0	7.6	11.1		6.2	7.5	8.7	5.2		4.3	7.3	7.0	4.4	

	% gescheurd			% bleek			% inteelt			% overig		
	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem
LVA	4.3	0.0	1.6	1.0	1.7	1.7	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
LVB	0.7	0.0	0.3	0.5	0.4	0.4	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
LVC	1.4	0.0	0.1	0.1	0.4	0.4	0.9	0.4	0.1	1.0	0.6	0.2
LVD	3.2	0.0	0.4	0.1	0.9	0.9	0.1	0.4	0.0	0.0	0.1	0.1
LVE	1.8	0.0	0.3	0.5	0.6	0.6	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
LVF	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
LVK	3.9	0.0	1.3	1.5	1.7	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
LVL	3.2	0.0	0.0	0.0	0.8	0.8	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
Z	1.7	0.3	1.7	0.6			0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0

	g.v.g. 17-20 mm			g.v.g. 20-25 mm			g.v.g. 25-29 mm			g.v.g. bosbaar										
	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem								
LVA	3.5	3.5	3.4	3.7	3.5	5.6	5.8	6.1	6.6	6.0	8.8	9.9	10.2	9.5	6.3	6.4	8.9	9.9	9.9	7.8
LVB	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	5.9	6.3	6.3	6.8	6.3	8.7	9.7	10.1	9.3	6.0	7.0	9.0	9.1	9.1	7.8
LVC	3.4	3.5	3.3	4.1	3.6	6.0	6.2	6.4	7.2	6.5	9.2	10.2	10.6	9.7	6.5	6.9	9.7	9.9	9.9	8.2
LVD	3.5	3.4	4.1	3.7	3.6	6.3	6.3	6.5	7.3	6.6	9.1	10.3	10.5	9.7	7.3	7.4	11.0	10.8	9.1	9.1
LVE	3.5	3.6	3.4	3.8	3.6	5.9	6.3	6.4	7.0	6.4	8.9	10.1	10.4	9.5	5.9	6.3	9.0	9.5	7.7	7.7
LVF	3.4	3.8	3.8	4.4	3.9	5.4	6.3	7.2	7.4	6.6	8.3	10.6	11.0	9.9	5.0	6.4	8.5	9.6	7.4	7.4
LVK	3.5	3.8	3.6	3.8	3.7	6.1	6.2	6.5	7.0	6.4	9.2	10.1	10.5	9.7	7.0	6.4	9.0	9.9	8.1	8.1
LVL	3.5	3.6	3.6	4.0	3.7	6.3	6.3	6.5	7.6	6.7	9.4	9.3	10.8	10.0	7.6	7.7	10.4	11.0	9.2	9.2
Z	3.6	4.0	3.3	3.7	3.7	6.2	6.3	6.3	6.8	6.8	7.5	8.9	9.8	9.2	7.0	7.0	8.3	9.3	9.3	9.3

	totaal gewicht bosbaar			uniformiteitsindex						
	Dor	Sto	Gem	Dor	Sto	Gem				
LVA	1052	1171	1881	2014	1529	1.87	1.65	2.47	2.67	2.17
LVB	1061	1273	1946	1833	1528	1.44	1.59	2.16	1.95	1.78
LVC	1113	1235	2095	1888	1583	1.60	1.61	2.37	2.05	1.91
LVD	1236	1340	2381	2042	1750	1.66	1.68	2.28	2.24	1.96
LVE	959	1075	1896	1784	1428	1.33	1.37	2.22	1.93	1.71
LVF	804	1077	1787	1783	1363	1.11	1.44	1.94	1.92	1.60
LVK	1155	1149	1872	1820	1499	1.86	1.64	2.39	2.19	2.02
LVL	1407	1439	2359	2213	1855	1.92	1.77	2.54	2.35	2.15
Z	1277	1236	1855	1794	1.95	1.64	2.23	2.31	2.31	

Tabel 5. Verdeling van de cijfers die gegeven werden als beoordeling op voosheid

Per ras werd 1 veld van 25 stuks beoordeeld op alle bedrijven

v. Dorsser

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
LVA										25	
LVB										25	
LVC										25	
LVD										25	
LVE										25	
LVF										25	
LVK										25	4 x rode stippen
LVL										25	
Z										25	

v.d. Stok

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
LVA										25	1 x rode stippen
LVB										25	
LVC	1								1	23	
LVD									1	24	
LVE										25	
LVF										25	
LVK									1	24	2 x rode stippen
LVL										25	2 x rode stippen
Z							1	1	1	23	3 x rode stippen

Janssen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
LVA						1			2	22	
LVB									1	24	
LVC								1	1	23	
LVD										25	
LVE										25	
LVF						2	1			22	
LVK										25	2 x rode stippen
LVL									2	23	1 x rode stippen
Z									3	22	1 x glazig, 2 x rode stippen

de Jong

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
LVA										25	
LVB										25	
LVC									4	21	
LVD										25	
LVE										25	
LVF										25	
LVK										25	
LVL									1	24	1 x rode stippen
Z									3	22	

Tabel 6. Samenvatting van de gemaakte opmerkingen bij de beoordelingen

LVA	staartig (3x), doffe knol (3x), te veel geel lobblad (2x), bastaard, grauwe knol, donkere, witpunt
LVB	traag (4x), donkere knol, wat hoge knollen, ongelijke knolgrootte, ringen, grauwe knol
LVC	witpunt (5x), enkele wilde (7x), rammenas (4x), inteelt (2x), puntig (2x), tollig (2x), rose (2x), bleke knol, groeiringen, te veel afval
LVD	donkere knol, rose knol, bastaard, peer, paarse
LVE	witte (2x), rammenas, eitjes
LVF	hoge knollen (2x), puntig (3x), tollig model, peer, staartig, nieten, ongelijke looflengte, traag, donkere knolkleur
LVK	staartig (2x), witpunt, bastaard, donkere knolkleur, flets, geel lobblad
LVL	erg tollig (2x), peer (2x), rose knol, te veel geel lobblad, lang loof

Tabel 7. Overzicht houdbaarheidsgegevens

	<u>blad</u>	<u>knollen</u>
LVA	4.0	6.7
LVB	3.7	6.5
LVC	4.8	6.7
LVD	5.2	6.5
LVE	5.8	6.7
LVF	6.3	6.7
LVK	5.3	6.5
LVL	3.5	6.5

L.s.d. 5%
1.01 0.31

* Een hoger cijfer betekent beter van kleur en steviger na \pm 7 dagen

Tabel 8. Overzicht fusarium toets

Absolute (0 = vrij, 3 = alle plantjes dood) en relatieve (vergelijkingsras Summerred is 100) aantastingen 12 en 15 dagen na besmetting met fusarium.

	na 12 dagen		na 15 dagen	
	<u>abs.</u>	<u>rel.</u>	<u>abs.</u>	<u>rel.</u>
LVA	0.30	17.6	0.46	23.2
LVB	0.41	24.1	0.69	34.8
LVC	0.86	50.6	1.27	64.1
LVD	1.19	70.0	1.56	78.8
LVE	1.36	80.0	1.86	93.9
LVF	1.43	84.1	1.88	94.9
LVK	0.71	41.8	1.01	51.0
LVL	*	*	*	*
Sum	1.70	1.00	1.98	100.0